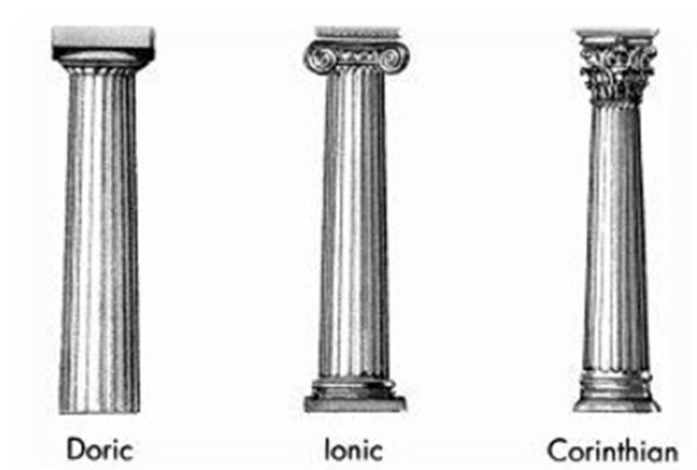

TIPOLOGIA ROMANULUI

După Nicolae Manolescu în "Arca lui Noe"

Conform lucrării de critică literară intitulată "Arca lui Noe", există **trei tipuri de roman** întâlnite de-a lungul evoluției sale ca specie epică. Cele trei tipuri de roman au fost caracterizate în capitolul *Doricul, ionicul și corinticul*, cei trei termeni denumind cele trei tipuri de romane. Denumirea survine din arhitectura greacă antică și denumește trei tipuri de coloane, deosebite de gradul de complexitate a designului:

DÓRIC, -Ă *adj.* 1. ordin ~ = ordin arhitectonic în Grecia antică, caracterizat prin robustețe și sobrietate, prin coloane fără bază, cu friza decorată cu triglife și metope.

IÓNIC¹, -Ă, *ionici, -ce, adj., s. n., s. m.* **1.** *Adj., s. n.* (Stil, ordin etc. arhitectonic) caracterizat prin coloane zvelte cu capitelul împodobit cu volute.

CORÍNTIC, -Ă, *corintici, -ce, adj.* **1.** (În sintagmele) *Stil* (sau *ordin*) *corintic* = stil arhitectonic folosit de eleni și de romani, caracterizat prin suplețea coloanei decorată cu caneluri și prin capitelul ei împodobit cu sculpturi, care reprezintă foi de acantă în volută, *Coloană corintică* = coloană care aparține acestui stil.

(DEX)

Iată care sunt trăsăturile acestor tipuri de roman, așa cum reies din acest capitol:

I. ROMANUL DORIC

- noțiunea denumește tipul de **roman tradițional** (vezi romanul tradițional), apărut în a doua parte a secolului XVIII și din secolul XIX, care la noi își atinge apogeul abia în deceniul al treilea al secolului XX;
- zugrăvește o **lume omogenă și rațională**, în care valorile obștei le integrează pe cele individuale – în alte cuvinte, regulile societății sunt cele care ghidează viața individului, nu ceea ce gândește și crede el, morala individului fiind una și aceeași cu cea a individului;
- personajul e un caracter, o unitate relativ stabilă, indiferent de acțiunile în care este prins;
- autorul este **omnipotent și omniprezent**, asemenea unei instanțe superioare individului, instanță superioară și de necontestat;
- preferă **fapta în detrimentul psihologiei** și epic în cel al analizei, deși urmărește crearea iluziei desăvârșite a vieții și realității;
- autorul își stăpânește personajele, este un **demiurg** capabil doar de sacrificiul de a nu se face cunoscut nemijlocit în creație;
- autorul știe sfârșitul romanului din momentul în care l-a început;

Exemplu - *Ion* de Liviu Rebreanu

II. ROMANUL IONIC

- înseamnă **psihologism și analiză; (romanul modern interbelic)**
- a pierdut speranța în iluzia realității și a început să creadă în **autenticitate**;
- analiza și confesia au luat locul creației;
- romanul devine deseori jurnal;
- locul autorului este luat de narator;
- probleme eroilor sunt nu de a se integra în viziunea lumii , ci de a integra lumea sieși, ca și cum ar fi al lor;
- experiențele personajului (erotice sau spirituale) se opun lumii în care trăiește;
- personajul e un singuratic, un izolat, un frustrat ce izbândește prin vanitatea eului;
- temporalitatea s-a subiectivizat, e trăită;

- personajul refuză tutela autorului, afirmându-și o identitate pe care nu o cunoscuse înainte;

Exemplu: *Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război* de Camil Petrescu;

III. **ROMANUL CORINTIC**

- este reprezentat de **romanul postmodernist**;
- este romanul în care personajele par simple marionete trase pe sfori de un autor a cărui ocupație suverană pare **joaca**;
- **epoul** corintic este ironic: un dumnezeu jucăuș *reface* lumea;
- **sursele** acestui tip de roman trebuie căutate în "romanul" alegoric și satiric;
- roman al experiențelor literare postmoderne cu o viziune caricaturală, burlescă, grotescă, ironică;

Exemplu : *Cartea Milionarului* de Ștefan Bănulescu

Bibliografie:

Manolescu, Nicolae – *Arca lui Noe*, ed. Gramar, București, 2007